

Aan de wethouder met de portefeuille ouderenzorg
p/a Gemeente

Utrecht, 28 mei 2020

Ons kenmerk: U20124

Betreft: coördinerende rol van gemeenten bij inzet bezoekers ouderen tijdens COVID-19 periode

Edelachtbare heer/vrouw,

Mede ingegeven door de Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie (NVKG) en de seniorenverenigingen, heeft de rijksoverheid de coronamaatregel: 'Ga niet op bezoek bij mensen van 70 jaar of ouderen met een kwetsbare gezondheid' vanaf 29 april gewijzigd in: 'Wijs bij zelfstandig wonende kwetsbare ouderen (70-plussers), die geen (mantel)zorg of ondersteuning ontvangen, één of twee vaste personen aan die de oudere met enige regelmaat blijven bezoeken. Houd 1,5 meter afstand van elkaar. Ga zeker niet op bezoek als u verkoudheidsklachten hebt'.

Wij zijn blij met deze enigszins versoepelde maatregel, maar om de mogelijkheden daarvan ten volle te benutten voor zelfstandig wonende kwetsbare ouderen met een klein netwerk, is wel regie nodig en wij verzoeken de gemeenten met klem om deze rol op zich te nemen. De seniorenverenigingen en Alzheimer Nederland beschikken in het hele land over vele vrijwilligers die als vaste persoon andere ouderen met enige regelmaat zouden willen bezoeken. Ongetwijfeld zijn er ook andere lokale vrijwilligersorganisaties die een steentje willen bijdragen. Maar wij achten coördinatie door de gemeente nodig, teneinde te voorkomen dat ouderen helemaal niet gebeld worden of juist door een veelheid van organisaties (woningcoöperaties, welzijnsinstellingen, zorgverzekeraars, seniorenverenigingen, vrijwilligersorganisaties, etc.). Het past binnen de gemeentelijke taakstelling op het gebied van vrijwilligers- en mantelzorgbeleid, Wmo en Wpg¹.

Eerder hebben artsvereniging NVKG en seniorenverenigingen bij het Outbreak Management Team aandacht gevraagd voor de ongewenste neveneffecten van sociale onthouding bij thuiswonende ouderen, in het bijzonder ouderen met een klein netwerk. Zij zijn vaak onvoldoende in staat om bij problemen, waaronder gezondheidsklachten, zelf tijdig te alarmeren. Er zijn meldingen waaruit blijkt dat ouderen ontregelen doordat hulp (te) laat ingeschakeld werd, soms met overlijden tot gevolg. Waarschijnlijk lopen tienduizenden ouderen dit risico.

NVKG
Dutch Geriatrics Society
Mercatorlaan 1200
Postbus 2704
3500 GS Utrecht
T (088) 28 23 930
E info@nvkg.nl
W www.nvkg.nl

Huisartsenverenigingen NHG, LHV en InEen herkennen dit probleem. Ondanks oproepen van artsen- en seniorenverenigingen aan ouderen om tijdig hulp in te roepen en de huisarts ook voor minder urgente klachten te raadplegen, hebben wij aanwijzingen dat een grote groep ouderen nog steeds geen hulp inroept en vereenzaamt. Veel ouderen hebben behoefte aan een praatje en lijden onder hun geïsoleerde situatie. Het betreft niet alleen kwetsbare thuiswonende ouderen met een klein netwerk, maar ook ouderen met een lichte zorgvraag die normaliter gebruik maken van Wmo-zorg en ondersteuning maar nu om uiteenlopende redenen tijdelijk niet.

Ouderen met een migratieachtergrond zijn vaak georganiseerd in informele netwerken en een groot aantal onder hen kampt al vanaf 55 jaar met ernstige gezondheidsklachten. In een aantal gemeenten zagen we voor de coronacrisis dat binnen deze netwerken bijeenkomsten plaatsvonden die steeds vaker bezocht werden door ouderen met een multiculturele achtergrond. Ook Nederlandse ouderen bezochten deze zogenaamde huiskamerbijeenkomsten, juist vanwege het informele karakter en de herkenbaarheid in kwetsbaar zijn. Deze informele ontmoetingen, vaak onvoldoende bekend bij gemeenten, zijn nu weggefallen, waardoor ook deze kwetsbare bezoekers nauwelijks nog in beeld zijn.

Regionale seniorenverenigingen en afdelingen zullen ook contact opnemen met uw gemeente over dit verzoek. Zij kunnen het echter niet alleen en vragen aan de gemeente om de coördinerende rol te pakken bij de inzet van bezoekers in het RONAZ-overleg. Wij zijn graag bereid om onze praktische ideeën voor de uitvoering van die coördinerende rol aan te reiken aan u en aan uw leden. Indien gewenst kunt u contact opnemen met het lokale netwerk voor verdere informatie of met het bureau van de NVKG. We zijn graag bereid om uw vraag te beantwoorden of door te zetten naar de lokale afdeling.

Hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

Arend Arends,
voorzitter NVKG

¹ Artikel 5a

1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg.
2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:
 - a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren;
 - b. het ramen van de behoeften aan zorg;
 - c. de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit;
 - d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
 - e. het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de werkzaamheden, bedoeld in het tweede lid.

NVKG
Dutch Geriatrics Society
Mercatorlaan 1200
Postbus 2704
6500 GS Utrecht
T (088) 28 23 930
E info@nvkg.nl
W www.nvkg.nl